

Den Danske Handlingsplan imod Omskæring af Kvinder

Alle former for pigeomskæring er forbudt i Danmark og straffes efter Straffelovens §245 og §246. Straffeloven er 1. juni 2003 blevet revideret, så man fremover kan blive straffet her i Danmark for at lade omskæring udføre i et andet land, også selv om omskæring ikke er forbudt i det pågældende land.

Men det ser ud til, at loven ikke anvendes i praksis. Der er indtil nu kun én sag, der er kommet for retten. Der bliver sjældent taget skridt til at hjælpe kvinder der er omskåret med at få udført kirurgisk korrektion, hvor dette er muligt. Vidensniveauet er meget lavt både i de etniske grupper og blandt professionelle, men også i samfundet som helhed.

Der er derfor behov for en handlingsplan imod omskæring af kvinder i Danmark.

Som en del af de europæiske initiativer imod omskæring af kvinder er der derfor etableret en frivillig Styregruppe i Danmark med det formål at udvikle en dansk handlingsplan og opnå den nødvendige støtte fra Folketinget og regeringen.

Dette dokument er formuleret af den danske Styregruppe og videreudviklet og godkendt på det nationale seminar imod kvindeomskæring d. 25. november 2008.

Medlemmerne af Styregruppen er repræsentanter fra Somalisk Kvindeforening, Kvindehuset i Århus, Interkulturel Kvindeforening, Foreningen mod Pigeomskæring samt en række enkeltpersoner, som alle kæmper mod omskæring af kvinder. Boligselskabet Præstehaven bidrager med administrativ hjælp.

Identificerede prioritetsområder

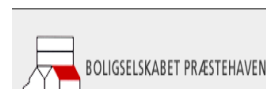
- Manglende viden i etniske grupper, der stadig praktiserer denne skadelige tradition
  - Der er brug for mere viden, der kan føre til ændring af holdning til omskæring af kvinder, f.eks. information om helbredskonsekvenser.
  - Der er brug for vejledning og hjælp til omskårne piger og kvinder
  - Der er brug for viden om den danske lovgivning på området
- Behov for rollemodeller i de etniske samfund, der er villige til at tale imod anvendelse af omskæring af kvinder
- Behov for en ordentlig og ansvarlig offentlig debat om
  - Praktisk anvendelse af loven imod omskæring af kvinder i Danmark
  - Muligheder for omskårne piger og kvinder i Danmark for at få afhjælpning og anden behandling til at afhjælpe nogle af skaderne på deres kønsorganer, f.eks. åbning af infibulation (deinfibulation)
  - Gratis psykologhjælp til piger og kvinder, der lider af psykiske traumer efter at være blevet udsat for omskæring
- Behov for at etablere procedurer for
  - Forebyggelse og forhindring af omskæring af kvinder
  - Undersøgelse af piger, hvor der er mistanke om omskæring
  - Retsforfølgelse af de skyldige, såfremt omskæring har fundet sted

Red Barnet,
Århus

Trivselshuset,
Århus

Mål

- At reducere risikoen for omskæring af piger bosat i Danmark
- At stille relevant information, vejledning og sundhedstilbud til rådighed for piger og kvinder i Danmark, som allerede er blevet omskåret

Disse mål vil blive opnået ved at:

- Skabe politisk vilje og opnå økonomisk støtte til aktiviteter, der kan være med til at forebygge omskæring af kvinder i Danmark
- Skabe fælles rammer og netværk for aktiviteter, der kan forebygge omskæring af kvinder bosat i Danmark
- Skabe opmærksomhed om traditionen ved at stille lettilgængelig information til rådighed for piger og kvinder i risikogruppen
- Stille elektronisk baseret information til rådighed for relevante professionelle grupper.

Strategier

1. Piger og kvinder i Danmark med risiko for at blive omskåret

Tiltag	Målgruppe	Aktør	Tidsplan
1.1 Udvikle information på alle relevante sprog til piger og kvinder med risiko for at blive omskåret + opdateret hjemmeside. Begrebet "Ung til Ung" indbygges i strategien	Piger og kvinder i de relevante befolkningsgrupper	Sundhedsstyrelsen Organisationer der bekæmper omskæring af kvinder	01.07.2009
1.2 Nationalt seminar om omskæring af kvinder i vinteren 2008 for at skabe opmærksomhed om aktiviteter der omhandler problemet og dele ny viden om emnet	Organisationer aktivt involveret i bekæmpelsen af omskæring af kvinder i Danmark	Den danske Styregruppe	25.11.2008
1.3 Distribuere loven som forbyder omskæring af kvinder på de relevante sprog	Piger og kvinder i de relevante befolkningsgrupper	Somalisk Kvindeforeninger og andre organisationer med baggrund i de ca. 28 lande, der har tradition for omskæring af kvinder, samt offentlige instanser	2009-2013 Opdateres årligt
1.4 Organisere en kampagne som opfordrer piger og unge kvinder til at modstå presset for at få foretaget omskæring fra ældre omskårne kvinder. Begrebet "Ung til Ung" indbygges i strategien	Piger og unge kvinder i de relevante befolkningsgrupper	Somalisk Kvindeforeninger og andre organisationer med baggrund i de ca. 28 lande, der har tradition for omskæring af kvinder	2009-2013 Opdateres årligt
1.5 Rekruttere rollemodeller fra praktiserende samfund og opmuntre dem til at tale imod traditionen, f.eks. forum, teater. Begrebet "Ung til Ung" indbygges i strategien	Unge kvinder i de relevante befolkningsgrupper	Somalisk Kvindeforeninger og andre organisationer med baggrund i de ca. 28 lande, der har tradition for omskæring af kvinder	2009-2013 Opdateres årligt
1.6 Få udført en national undersøgelse, der kan afdække problemets omfang og danne baggrund for statistisk materiale til brug for beslutningstagere	Politikere, professionelle i social- og sundhedssektoren	Sundhedsstyrelsen	2009

2. Piger og kvinder i Danmark, som allerede har fået foretaget omskæring

Tiltag	Målgruppe	Aktør	Tidsplan
2.1 Undersøge mulighederne for at det danske sundhedssystem kan tilbyde operationer, der mindsker skaderne efter omskæring	Det danske sundhedssystem	Den danske Styregruppe	Foråret 2009
2.2 Organisere en diskussion i Folketinget om mulighederne for operationer, der mindsker skader på kønsdelene hos piger og kvinder efter omskæring og for at få adgang til sundhedsorienteret, specialiseret vejledning og behandling i hver region	Folketingets Sundhedsudvalg, regering og Folketinget samt regionerne	Den danske Styregruppe	Efteråret 2009
2.3 Samle og distribuere information om, hvor der findes vejledning, støtte og behandling til piger og kvinder, der er blevet omskåret + opdateret hjemmeside	Piger og kvinder i de relevante befolkningsgrupper	Somalisk Kvindeforeninger og andre organisationer med baggrund i de ca. 28 lande, der har tradition for omskæring af kvinder, samt professionelle i sundhedssystemet, inkl. jordemødre	2010-2013

3. Forældre og unge mænd, som evt. vil fortsætte traditionen

Tiltag	Målgruppe	Aktør	Tidsplan
3.1 Sætte en informationspakke sammen om omskæring af kvinder og dens konsekvenser på alle relevante sprog til de berørte befolkningsgrupper *+ opdateret hjemmeside	Unge mænd, drenge og forældre	Den danske Styregruppe sammen med Sundhedsstyrelsen	01.07.2009
3.2 Distribuere loven som forbyder omskæring af kvinder på relevante sprog, så den kan anvendes af rollemodeller under kampagner	Unge mænd, drenge og forældre	Den danske Styregruppe	01.07.2009
3.3 Organisere og afholde møder mænd/drenge/forældre/religiøse ledere og andre nøglepersoner. Omskæring af kvinder diskuteres med emner såsom helbredskonsekvenser, kvindens rolle i fortsættelse af traditionen, myter vedr. omskæring og kvinders seksualitet. Informere om den danske lovgivning på området	Unge mænd, drenge og forældre	Somalisk Kvindeforeninger og andre organisationer med baggrund i de ca. 28 lande, der har tradition for omskæring af kvinder, samt offentlige instanser	2009-2013 Opdateres årligt
3.4 Iværksætte en undersøgelse af mænds holdning til omskæring af kvinder fra 16 år og opefter blandt relevante herboende etniske grupper. Der bør også iværksættes en selvstændig undersøgelse til belysning af kvindernes holdning indenfor de samme grupper.	Politikere, professionelle i social- og sundhedssektoren, samt de etniske samfund	Sundhedsmyndighederne	2009
3.5 Supplere formidling til målgruppen via lokalradio og lokal-tv	Unge mænd, drenge og forældre	Somalisk Kvindeforeninger og andre organisationer med baggrund i de ca. 28 lande, der har tradition for omskæring af kvinder, samt offentlige instanser	2009

Arbejdsrapport:

* 3.1. Materiale til brug for informationspakke kan bl.a. findes på www.fjernenaer.dk. Retter sig imod unge. På samme hjemmeside er filmen: "The Day I Never Forget"

4. Organisationer, Folketinget og regeringen

Tiltag	Målgruppe	Aktør	Tidsplan
4.1 Samle en vejledning om tilbud hos sundhedssektoren og de sociale myndigheder til omskårne piger og kvinder + opdatering af hjemmeside	Professionelle og organisationer	Den danske Forening mod Pigeomskæring	01.07.2009
4.2 Udvikle en strategi for træning af personer fra de relevante befolkningsgrupper til at blive rollemodeller	Anvendes i forbindelse med 1.5	Den danske Forening mod Pigeomskæring	01.10.2009
4.3 Udvikle en læseplan om omskæring af kvinder, der kan anvendes i uddannelsen af personale i sundhedssektoren og andre relevant myndigheder, herunder politi og retssystem	Professionelle	Den danske Styregruppe	2010-2013
4.4 Etablering af en arbejdsgruppe, som kan arrangere kurser og møder	Professionelle og organisationer	Den danske Styregruppe	01.10.2010
4.5 Udarbejde en liste over ressourcepersoner/eksperter med viden om konsekvenser af omskæring af piger og kvinder + opdatering af hjemmeside	Professionelle og organisationer	Den danske Styregruppe	01.10.2009
4.6 Afholde nationalt seminar om omskæring af kvinder i vinteren 2008 for at skabe opmærksomhed om aktiviteter der omhandler problemet og dele ny viden om emnet	Organisationer som aktivt bekæmper omskæring af kvinder i Danmark	Den danske Styregruppe	25.11.2008
4.7 Samle oplysninger om imamer og præster, der taler imod omskæring af kvinder + opdatering af hjemmeside	Professionelle og organisationer	Somalisk Kvindeforeninger og andre organisationer med baggrund i de ca. 28 lande, der har tradition for omskæring af kvinder, samt offentlige instanser	01.10.2009
4.8 Udvikle vejledning for hvordan man undersøger piger, der muligvis er blevet omskåret	Professionelle i sundhedssektoren	Den danske Styregruppe, Sundhedsstyrelsen og Justitsministeriet	01.10.2010
4.9 Udvikle vejledning til personale, der arbejder med børn og unge, om hvor de kan rette deres bekymring i tilfælde af mistanke	De sociale myndigheder og professionelle på børneområdet	Den danske Styregruppe, Sundhedsstyrelsen og Justitsministeriet	01.10.2010
4.10 Vejledning i forhold til retsforfølgelse	Politiet og retssystemet	Den danske Styregruppe, Sundhedsstyrelsen og Justitsministeriet	01.10.2010

Den danske Styregruppe

Ambara Nuur

Hanne Jensbo
Hanne Gylche Ørneborg
Lone Sørensen Hoff
Marianne Glundal Nuur

Pia Mortensen
Samia Yusuf Ali
Sonja Mikkelsen
Vibeke Jørgensen

Organisationer

Den Somaliske
Kvindeforening i Danmark

<http://www.somaliwomen.dk>

Euronet – FGM

<http://www.euronet-fgm.org>

EU's Daphne-program

Foreningen mod
Pigeomskæring

<http://www.pigeomskæring.dk>

Kvindehuset i Århus

<http://www.khaa.dk>

Århus Kommune

<http://www.aarhuskommune.dk>

Helnan Marselis Hotel

<http://www.helnan.info>

Boligselskabet Præstehaven

<http://www.praestehaven.dk>

**Red Barnet,
Århus**

**Trivselshuset,
Århus**